

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

RECORTS DE LAS FESTAS.

TOROS Y CABALLS.

Hi ha entre aquests dos espectacles la mateixa diferència qu'entre el vi i la cervesa.

L'un s'ha fet pels pobles meridionals de sanch calenta y de cervell bullent; l'altre s'ha inventat pels pobles del Nord, frets, fi-màtics, poch impresionables.

L'un necessita un sol qu'escaldi las pedras y aclivelli l'afirmat de la plassa; l'altre requereix que el toldo dels núvois debiliti la claror, per respecte a las nenas bonicas.

A l'un s'hi derrama sanch.

A l'altre s'hi derraman quartos.

Las corridas de toros son una tragedia de Shakespeare, ab aygua-forts de Goya.

Las carreras de caballs son un llibre modern escrit ab correcció, enquadernat ab elegancia é ilustrat ab figurins de revista de modas.

Las corridas son una barbaritat popular.

Las carreras una barbaritat aristocrática.

Y a Barcelona, durant las firas y festas hem tingut de tot: corridas y carreras.

Frascuolo vá estar malalt y en substitució seva vá enviarnos un fulano que dú el sobre-nom de *Cuatro-dedos*. Sempre es bó coneixe caras novas. *Cuatro-dedos* es un torero impossibilitat de plantar los cinch dits a la cara de ningú, per la rahó senzilla de que no més ne té quatre. Aixó sí, ab quatre dits no més fá més ell qu'altres toreros ab déu.

Es alt, guapo y ben plantat: sembla el torero de 'n Novas. No coneix lo qu'és por. Se planta davant del seu enémich, com se plantaria davant de la xicota, y 'n passa 'ls taps depressa. Uns quants passes, tant si vols com si no vols y una estocada fins a l'empunyadura. Los toros qu'ell mata posats a la carniceria valen més que 'ls altres; no tenen ós ó al ménos la espasa de *Cuatro-dedos* no topa, ni s'entrebanca, ni salta: s'enfonza com si atravessés una bufeta de llart.

Ell y en Lagartijo, qu'en alguns moments vá recordarnos l'època aquella en que no pesantli 'ls quartos anava més llati qu'are, van endur-se'n la palma. En la primera corrida sobre-tot Lagartijo vá arreplegar puros per posar un estanch y barrets per fer la competència a n' en Lostau.

Després dels homes los animals. Los toros de Veragua son de una estampa preciosa.

—Buena lámina! deya un andalús al veure 'ls sortir.

—Sí, grabada al cer, vá respóndreli un editor.

Ademes son nobles com lo seu amo, y més clars que l'aygua fresca y regalada.

Pero 'ls tres primers demostravan més fatxada que valentia; afortunadament los altres van tornar per l'honor de la familia. Y a propòsit de familia. Qui havia de dirli a Colon, que un dels seus descendents, l'actual Duch de Veragua, se dedicaria a la cria de toros! Y lo més bonich de tot es que Colon, dedicantse a descobrir continents s'hi feya més sabi que rich, y que 'l seu successor ab los toros s'hi fá barba d'or.

* *

Los toros del segon dia eran del conde de la Patilla. Figúrinse uns toros grossos com catedrals y molsuts com clatells de frare.

En los fets, desiguals. Pero un d'ells vá pendres la broma tant en serió, que a las set primeras picas ja havia tirat set caballs potas en l'ayre. Després quatre altres picas van costar la vida a dos caballs més, y l'empressari de escrupulons de caball, si no corra 'l catxetero a sangrarlo, 'ns agafa una feridura.

¡Vaya un toro! Alsava 'ls caballs com si fossen trapontins de palla, 'l sacsejava una mica, y 'l picador, avants de caure volava. Aixís volará també per molts anys la fama de aquest toro del conde de la Patilla, arribant a ferse més célebre que las incomparables patillas que forman l'adorno més preciós de la persona del nostre estimat arcalde.

En vista de aixó, proposém una cosa: que 'l conde de la Patilla siga nombrat proveedor del nostre municipi. Creguin que un toro com l'*Huracan*, en certas sessions del Ajuntament hi fá bona falta.

Item més: proposém qu'en la ganaderia del conde de la Patilla s'hi erigeixi un corral de honor, per subscripció pública, tal com se fan are 'ls monuments, y que D. Francisco, degudament pentinat y rissat per aquell perruquer de Madrid dels 20 duros y una pesseta, vaja entre 'ls toros a colocar la primera pedra.

* *

¡Pobres caballs! Ells son los que pagan la festa. Cansats de treballar, magres, inválts, van a morir, sense defensa, de una banyada, per satisfacció dels homes que mentres son joves y tenen forsa s'utilisan dels seus serveys!

Pero no hi pensém, que si 'ns hi encaparravam, las corridas de toros acabarian per no agradarnos.

Y ja que de caballs havém parlat, trasladémnos al Hipódromo de ca'n Tunis. A la Plassa de Toros los hem vist morir; al Hipódromo 'ls veurem corre.

Vuit ó déu mil personas, entre ellas molts dames elegantment empolaynadas, van assistir a l'inauguració del Hipódromo. La tribuna presentava un gran cop de vista.

Pero 'ls aclimatará aquest espectacle a Barcelona? Aquí comensan los duptes. Pagar una pesseta per veure passar uns quants caballs, com una exhalació, que altra cosa no veuen los que ocupan la tanca del

centro; ó pagar un duro per presenciar cinch carreras que si 's feyan l'una darrera del altra no durarian 7 minuts; ó pagarne 4 per veure aixó y com pesan y preparan los caballs, tothom troba que surt una mica car. Lo públich de Barcelona sab gosar; pero es un gran calculista. Qui ignora, per exemple, que en nostres teatros lirichs, s'aplaudeixen los tenors segons lo sou que guanyan y no segons lo bè que cantan? Si no existis la regla de proporcions, lo públich barceloni l'hauria inventada.

Además, l'esperit d'especulació de l'empresa arriba fins a vendre 'l programa de la festa; y de un paper que es com una quarta part de l'*ESQUELLA*, 'n fá pagar un ral. Bona manera de fer agafar afició a un espectacle poch conegut y que conta escassos intel·ligents!

No s'ofengui l'empresa de que senyali defectes que afortunadament tots poden corretjirse, y de que además me permeti donarli alguns consells.

Lo local central, si jo fós amo, 'l dividiria en dos seccions; davant de la tribuna ó siga del punt ahont paran los caballs, hi podrian estar los que paguessin una pesseta. L'extrem oposat lo reservaria pels qué paguessin dos ralets.

En la tribuna hi colocaria assientos de preferencia degudament numerats, que valdrien un duro, y assientos a disposició del primer ocupant, que 'n valdrien mitj. D'aquest modo 'ls que tinguessin assiento fixo podrian anar a estirar las camas ó dirigirse al café ó al restaurant, entre carrera y carrera, sense veures, com are, en la precisió de florirse ó de perdre l'assiento. Aixó además portaria molta animació y facilitar la postas y las consumacions.

Los bitllets del *pesatje* també 'ls rebaixaria. No es aquesta una operació tant sobre-natural que valga quatre duros.

Aixó respecte als préus. Tocant a l'espectacle, no emplearia la bandera per marcar la sortida, sino 'l clari. Dos tochs, un de prevenció y l'últim de sortida, excitarian més l'atenció del espectador. Després de la carrera, lo caball vencedor deuria recorre al trot tota la pista, per recullir los aplausos del públich y 'ls demés podrian formarli escolta de honor. En una paraula, en lloch de la serietat dels inglesos procuraria emplear las exterioritats espanyolas.

Que lo que dich no 's fá en cap Hipódromo, hi convinch. Pero cada terra fá sa guerra, cada poble té 'l seu temperament. En proba d'aixó que 'l dimars fins van assistir a las carreras conductoras de mobles que colocadas exteriorment formavan una magnífica tribuna. De fixo que anar al Hipódromo ab conductoro no se 'l hi acut a cap fill de Paris ni de Londres; pero si a un barceloni. Y ja veuran com uns arbres que hi ha per allí al voltant arribaran a llogare y com fins se treurá partit de la montanya de Montjuich per veure las carreras de arrós. Casualment las personas que no

gastan son las que tenen més bona vista, son las que hi veuen més de lluny.

Per lo demés, l'espectacle val la pena. Lo caball es l'animal més hermós que ha creat la naturalesa, y veure 'l corre en competència, será, si volen un espectacle curt; pero entusiasma. La presencia de la multitud, entre la qual hi compejan hermosas damas es un altre atractiu de la festa. La requa de carruatges desfilant forma també un hermós incident. De manera que encare hi ha medi de salvar las carreras de caballs, acomodantlas al nostre temperament, es á dir, fentlas á la catalana.

MONUMENTS.

Ja fa algun temps que D. Francisco posa primeras pedras de gorra.

Si algun dia 's reuneixen y buscan fondos per alsar un monument, tingan per segur que l'indispensable D. Francisco, per més que ell no haja donat més que una friolera ó res enterament, vindrá á colocar la primera pedra y á pronunciar un discurs.

Es necessari deixarli fer, ó sino tindria 'l fel sobreixit.

La colocació de la primera pedra al monument de 'n Lopez sigüé una cerimonia oficial.

La colocació de la primera pedra al monument de 'n Clavé sigüé una manifestació popular.

Lo públich té més admiració per l'art que per las pessetas.

Lopez y Clavé feren molt bé al país; pero Lopez morí millonari y Clavé morí pobre. La pobresa no la vol ningú; pero quan vá acompanyada del geni, l'honra tothom. Per aixó Clavé es un ideal popular. Catalunya l'hi déu un tresor de cants que no moriran may. Perseguit en vida, tractat injustament pels governs reaccionaris de avants de la revolució de Setembre, pagava 'ls agravis que rebia ab aquells coros plens de armonias y de ideas generosas. Lo treballador catalá l'hi déu la ilustració musical que l'arranca del vici, l'estimula á educarse y l'enaleix.

Clavé, vilipendiat en vida, després de mort tindrà la seva estàtua.

Durant la cerimonia de colocació de la primera pedra, vintitres societats corals, al caure 'l dia, entonavan ab ferm accent l'himne conmovedor: «Gloria á España.» Llavors miravam surgir la figura de Clavé: lo monument projectat prenia cós, y Barcelona 's veyá més que may honrada, al honrar á un dels seus fills més ilustres.

Pel monument de 'n Lopez ja hi ha 'ls fondos recaudats.

Pel de 'n Clavé no encare.
Hó advertim al poble de Barcelona.

P. DEL O.

ES MUDA.

—Ninch, ninch, ninch.

Per la part de dintre s'obra la reixeta; detrás apareix la cara de D.ª Filomena y mentres que ab son alé ombreja la llaua de aquella, diu:

—¿Qui demana?

—¿Es aquí que.....

—Dispensi.

La porta s'obra y 's presenta la tal donya; una senyora de bon regent encara; una senyora que entre 'ls que té y 'ls que s'amaga deu reunir uns quaranta anys; pero que fá goig encara y la millor proba es que té los estudiants més llubits de Medicina. ¡No cal dir res més!...

La senyora que havia trucat fá cara d'esser del Camp de Tarragona ¡jo estich segur que l'hi vista á Reus) y representa una cinquantena d'anys.

¡Ah, me 'n descuidava! A més de fer cara d'esser del camp de Tarragona, la fá de tenir moltes pelus.

—Servidora de vosté. ¡Vol ferme l'obsequi de dirme en qué l'hi puch ser útil?

—Ja veurá: jo vinch.....

—¡Ah, ja sé que t'hi Vosté té un fill qu' estudia y una servidora 'l té á dispesa. Me jugaria la mesada del que paga més (9 duros) que vosté es la mare del Enrich. ¡Ay, l'Enrich! ¡Quin jove més guapo, bon minyo, amable y estúdiós!

A mi m'estima com si fos vosté; sempre 'l tinch á sobre.....

—¿Eh?...

—Vull dir que sempre m'está explicant cosas: quan no de 'ls teatros, d'aixó, de la lira.....

—¿Que?

—No tira qué tira... ¡ah, ara! *tirapéutica* y després...

—Pero si jo no soch mare del Enrich!

—¡Bé, donchs, no vull que m'ho digui! Ja l'hi endevinaré: ¡Vosté es mare d'en Baldomero!

—No, senyora, no: jo....

—Del Antonet ¡Ay, l'Antonet! Vosté no pot esser mare de ningú més.....

—Donchs....

—Bé, vaja, calli y para que me 'n adoni! Nos estém á la escala. ¡Mare de Deu que soch baboyal Fassim, lo favor de ent ar y pendre assiento. Miris, en aquesta cadira l'Antonet també hi vá seure la primera vegada que vá venir. Va esser lo tercer *pupilo*.

—¿Si sabia lo que 'm van costar d'arrepregar los pupilos que tinch?

Lo meu marit es un gandul y no 's movia ni 's mou d'aquí 'l davant á cal fusté. Son compinxes; com qu'eran de la mateixa companyia d'aquells d'en Targaroná..... Lo fusté es un altre drogo que may té feyna y en Gargori, 'l meu marit, s'está junt ab ell tot lo sant dia recordant las corridas de aquells temps.

Jo l'hi deya:—Home bel úgat y á veure si trobas algun jove que busqui patrona; pero ¡ca, senyora, cal Vareig tenir que bellugarme jo.....

Donchs, com deya, l'Antonet no pot tardar en venir. Cada dia á aquesta hora ja 'l tenim de cap als llibres (dormint.) Com que s'acostan los *examins*, naturalment, han d'estudiar molt, per veure si poden arrepregar *prémit*.

L'Enrich, com me sembla que ja l'hi he dit, sempre m'está parlant de las *tonias* y ja casi coneix tots los ossos de la *pressona humana*: s' que d'aquesta pala que tenim á la esquena, aquí dalt s'en diu *cocsis* y del viga..... ¿Cóm se 'n diu?... ara no 'm recorda; pero me sembla que també se 'n diu viga. Després.....

—Pero senyora, si jo no més tinch.....

—¿Un fill? ¡Quina ditxa tenir no més que un fill!

—¿Me vol fer lo favor de...?

—¡Ay, quin olor de cremat que sento! Dispensi un moment. Corro á veure qu'es y torno. Si es lo flicandó l'Enrich me trenca 'l *cocsis*. ¡No hi ha res que 'l cremi tant com lo flicandó cremat!

—Ninch, ninch.

Surt donya Filomena de la cuyna; obra la porta y entra l'Antonet.

—¡Antonet, quina sorpresa! ¡Allá té á la seva mare!

—¿La mare? ¡Si fá disset anys qu'es mortal!

—Donchs, senyora, ¿qui es vosté, si no es mare del Antonet?

—¿Si no m'ha deixat explicar! Veig que no es la casa que buscava. La senyora de la casa que busco... es muda.....

B. B.

UN COP D'ULL ALS TEATROS.

En la present senmana se pot dir que 'ls forasters han monopolisat los teatros. Las empresas han tingut la trassa de servirlos aquellas obras que havian sortit més rodonas durant la temporada y 'ls teatros s'han omplert á curull.

Al *Español* ab la *Fatinitza* y la *Mascota* han fet gent á desdir.—Al *Tivoli* han posat *La conquista de Madrid*, *Los sobrinos del Capitan Grant*, *Sueños de Oro* y *La Tempestad*, sustituhint ab la varietat la calitat de las obras.—Al *Circo ecuestre*, *Carnaval sur la glace* á las tardes y á las nits: los forasters encare riuhén.

.. *Bon Retiro*. Dijous de la senmana passada vá debutar ab *Un ballo in maschera* un tal Fattorini, tenor del tenor següent: Figura bona; ademans expressius; escola de cant notable; véu apagada. Es un tenor que fá miracles, canta sense veu. Veritat es que si 'n tingués no cantaria al *Bon Retiro*, dadas las demés condicions que l'adornan. Lo sentirlo fá l'efecte de que s'escolti un tenor per medi del teléfono. En cambi 'l véurel agrada, perque interpreta 'l personatge ab verdader talent artístich.

La Sra. Bazzani á pesar de que cantava l'ópera de Verdi per primera vegada, ho feya ab molta vehemencia y fins s'hi tornava roja. Quan se troba que 'l seu marit la descubreix entenentse ab un' altre, está tant trasmudada, que sembla talment que aquella catástrofe l'hi passi de debó.

La contralt Sra. Paolecchi es molt notable: té bona véu, hermosa figura y canta ab talent.

Ahir havia de debutar la tiple Merlini: es de creure que lo menos cantarà com un merlot.

.. En lo teatro del *Circo* van darse unas quantas representacions de *L'Infern* y en l'*Odeon* vá representarse *La Verge de las Mercés*. D'aquest modo 'ls forasters podian pagar una entrada á la verge y un' altre al diable.

.. *Romea* dona, com cada any, funcions catalanas y castellanias alternadas. De las primeras, en tant s'espera l'estreno de *Lo llibre del honor*, s'han posat *Lo dir de la gent*, *La banda de bastardia* y *L'punyal d'or*. Per representar las castellanias han debutat lo primer actor Manuel Mendez y la primera dama Rafaela García. Apesar de que 'l tal Mendez no 'ns sembla destinat á emular desde 'l teatro las hassanyas de 'n Mendez Nuñez, hém de véurel en més produccions de las que ha representat fins are per judicarlo.

.. La novedat de las festas ha sigut l'estreno del

idili dramátich *La nit al bosch*. Lletra de Apeles Meslres y música del mestre Rodoreda. Aquesta producció está impregnada de poesia. Lo poeta ha sorprés tots los rumors de la nit y ab ells ha combinat una acció vaga, com la misteriosa claror nocturna. Lo riu que corra y un espia-dimonis que cansat de seguirlo, s'hi ofega; las rocas, sempre inmóvils y burlonas perque son vellas y tenen gran coneixement del mon; las encas de llum que fan la competència á las estrelles; lo colóqui d'amor de una parella enamorada, sellat ab un bés que donan á una violeta bosquetana; lo cant del rossinyol acompanyat del suau rumor dels sálzers y 'l cant de las granolas acompanyat del xiulet de las canyas del torrent; los ecos de la montanya y l'oreneteta que anuncia la primera claror del alba cantant una balada preciosa, y per últim la sortida del sol, ab nous colóquis entre 'l riu y las rocas: veus aquí *La nit al bosch*.

Lo mestre Rodoreda l'ha posada en música, desplegant notable talent. Alguns cops s'ha recordat de Wagner (qu'es més fácil admirarlo que imitarlo); en lo duo de amor s'ha recordat de Gounod, y en lo cant de l'oreneteta de la música catalana. En aquest cant y en la ronda de lluhernas es ahont nos agrada més. En ells nos fá sentir motius ben destacats sobre un acompanyament impregnat de sabor popular. Lo públich vá ser de la nostra opinió demanant la repetició de aquestas dugas pessas.

En l'execució van pendrehi part la tiple Sra. Musté, lo baritono Prous y 'l baix Saprisa, obtenint aplausos merescuts. A més hi prengué part també un escrupulós de tenor, de cuyo nombre no quiero acordarme. La massa coral, composta del coro d'Ecaterpe, 25 sopranos y 40 noys cantá ab gran afinació.

En resumen: un espectacle nou, sense més alicient que la poesia y la música rebut ab entusiasme. Aixó parla molt en favor dels autors y del públich intel·ligent.

N. N. N.

UNA NOYA BALLADORA.

LEMA:

«Balladora d'alló més.»

A LA SRTA. MARÍA R. Y M.

La noya que m' enamora
ab ballar pensa no més:
«perque us dich qu'es balladora,
balladora d'alló més.»

Tè setze anys y vá lleugera
com l'auca-la que per l'era
salta espigolant lo blat;
es lo ball la seva gloria,
per lo ball pert la memoria,
tot pel ball ho deixa aviat;
y en tot punt, moment y hora
en lo ball pensa no més,
«perque us dich qu'es balladora,
balladora d'alló més.»

No la trobaréu sent festa
pel serral cul iut ginesta,
pel busch cullint romaní;
si per cas voléu trobarla,
á sarau héu de buscarla
y la trobaréu allí
al bel só de la tenora
ballant sense pensá ab res
«perque us dich qu'es balladora
balladora d'alló més.»

Quant balla ella molts no ballan
y per véurem 's barallan
los fadrins més elegants.
Sembla l'au que al vol s'arrisca,
sembla l'au que passa y llisca
per las onas escumants.
Qui la veu se 'n enamora
mentres balla per demés
«perque us dich qu'es balladora,
balladora d'alló més.»

A fer puntas quant se lleva
al portal de casa seva
se posa fent reflets,
y ab sa doisa cantarella
com que no pot ballar ella
fá ballá 'ls pobres boixets,
desijant que arribi l'hora
de poder ballá ab excés
«perque us dich qu'es balladora,
balladora d'alló més.»

Quan arriba Carnestoltes
las sevas penas sont moltes,
y son molts los seus afanys
buscant trajos que l'hi plauhen
sent aixis que tots es auhen
á una nena de setze anys;
puig de reina ó de pastora
sera hermosa d'a ló més
«¡oh! y sentne tant balladora
tant balladora com es.»

Quan quaresma es arribada,
com la negra nuvolada
arriba pel pobre aucll,
que no pot lluhir sas galas

al aire estenent sas alas
sent l'aire la vida d'ell,
jo la veig que resa ó plora
arrau'ida d'alló més
«á ella sent tant balladora,
tant balladora com es.»

Mes en sent Pascua florida
altre cop torna á la vida
altre cop torna á sarau,
y com després la tempesta
lo sol ab sos raigs de festa
il·lumina lo cel blau,
aixís ella encisadora
sol y gala del ball es
«perque us dich qu' es balladora,
balladora d'alló més.»

Es lo ball la seva gloria,
per ballar pert la memoria,
balla sempre sens recel;
y estich tement que algun dia
sent ángel ma dolsa aymia
tot ballant pujará al cel,
puig si adora al ball adora,
per ballar no pensa en res
«perque us dich qu' es balladora,
balladora d'alló més.»

FLORIAN MARTÍ.

ESQUELLOTS.

Arriban per exemple de fora portant una mica de tocino fresch. Se dirigeixen als burots per pagar los drets corresponents, perque suposo que vostés no voldrán defraudar un céntim á la hisenda municipal.

Donchs bé, are veurán lo que 'ls succeheix.
D. Francisco ha donat ordre terminant de que cap barceloni menji tocino fresch, y 'ls burots s' apoderan del que portan, per evitarlos una malaltia.

Y després l' agafan y 'l duhen á las Hermanitas dels pobres perque 'ls albergats en aquell assilo se 'n gaudeixin.

¿Será que 'l tocino fresch, en aquest temps, quan es guisat per monjas no fá mal?

L' explanació de la Gran-Via l' han pagada en gran part los propietaris de l' esquerra del Ensanche.

L' obertura de la Porta del Angel ha sigut pagada també en gran part, pels propietaris de la Plassa de Santa Ana.

Aixó sí, D. Francisco, ab una cosa y altra hi ha fet gran boato.

Quan compri una gorra nova, vull demanar á don Francisco que m' hi donga la primera respallada.

Dos establiments nous oberts durant aquestas últimas festas.

L' un de máquinas construïdas per l' enginyós senyor Escuder.

Está situat en lo carrer d' Escudillers, davant del Passatge del Rellojje. A més de las máquinas de cusir y dels magnífichs motors de gas que 'l Sr. Escuder fabrica, s' hi veuhen un aixeca pesos mogut per aygua y varias máquinas per ribotejar y per fer taps de suro.

Sembla que D. Francisco está tractant de feni fer una per guanyar totas las eleccions.

L' altre establiment—Torra y San—Porta Ferrissa 1, sola ca 'n Lopez, es un modelo de riqueza y de bon gust.

No han vist res més suntuós, més nou y que presenti un efecte més sorprendent.

Renuncio á descriure la botga; vájinla á veure y de passada comprin embutits y llangonissas de Torra y San y sabrán lo qu' es bó.

Aquests dias de firas y festas las tranvias anavan plenas de gom á gom.

De tranvias en los pobles de fora no n' hi ha, y 'ls forasters pagavan tribut á la novetat d' anar ab un vehicul que no es ben bé carril, ni es ben bé cotxe.

Un observador vá reparar en un medi de distingir als forasters dels que no ho son.

Los forasters regularment sallan contra direcció y cauhén ó 's tambalejan.

Un pare de familia está apurat.

—No sé á fé quina carrera té apendre al meu fill. Advocats, metj's, notaris n' hi ha més que un foch no 'n cremaria. ¿Quina carrera l' hi donaria si vosté 's trobés al meu pue-to?

—¿Jo?... La carrera de caball. Es la que produheix més.

Davant per davant de la tribuna del Hipódromo, allá al lluny s' hi ostenta un' altra tribuna: los ninxos del cementiri nou.

¿Quina composició poética pels jochs florals del any que vé!

Hipódromo: 'l lloch de corre.
Cementiri: lloch d' estar parat.

A Avilés (Galicia) han posat pres á un capellá, catalá per més senyas, que quan feya uns quans dias que estava hospedat en una fonda y se 'n anava á un' altra, sense pagar y aixís successivament.

Refrant corretjit:

«Qui dona pá á un capellá
pert lo capellá y 'l pá.»

Als Estats-Units s' ha celebrat un congrés de sortimuts, los quals feyan los discursos ab signos, no sentintse més que 'ls aplausos que 's tributavan ells ab ells en los períodos més eloquents.

Avants de que als Estats-Units, fessin congressos, á Andalusia ja cantavan:

«A la puerta de un sordo
cantava un mudo
y un ciego lo miraba
con disimulo.»

La Iberia demana que sigan examinats tots los empleats dels ministeris y direccions per veure si son capassos de desempenyar bé 'l càrrech que ocupan.

¿Examinats? ¿De que? ¿De gramática?

Que aprenguin á conjugar lo verb *comer*, y que no 's mogan de la primera persona del present de indicatiu.

L' escena á Tarragona; en un confessorari de la Catedral:

—Digui germanet ¿de qué s' acusa?

—De que si no 'm dona are mateix dos unsas d' or l' hi apreto 'l ganyot.

Lo capellá vá ferli un paper y 'l lladre vá anar á casa d' ell á cobrar las dugas unsas.

Lo lladre en qüestió podrá dir:

—¿Veyéu com no hi ha res tant bó, com freqüentar los sacraments?

—En tota la mèva vida, deya un amich mèu, no m' han donat mes que un duro fals; pero si l' haguéssiu vist ¡quin duro!

—Com era? ¿De plom?

—No sé de que era; lo estrany es que á l' una cara hi tenia 'l busto de Isabel II y al altra 'l busto de don Amadeo.

Reflexió entre dos sabis que 's moren de gana:

—Ves de qué nos ha servit cremarnos las pestanyas estudiant.

— De no menjar tots los dias.

—¿Has vist res més trist?

—Fuig home, ben mirat encare es una economia.

S' admira un periódich del bon resultat que dona una bomba Isaura y Garcia instalada á Balaguer, prop del famós Sant Cristo, qual bomba, ab una facilitat asombrosa, eleva l' aygua més de 400 pams.

Més de 600 anys feya qu' era impossible treure aygua de tanta profunditat.

¿No veuhen? Los miracles que no saben fer los Sants-Cristos, los fá la inventiva moderna, representada pels Srs. Isaura y Garcia.

Un detall: la bomba vá moguda per un burro.

De manera que 'ls burros s' han de rendir á l' evidencia.

A Marsella la policia vá detenir á un capellá en estat de borratxera. Al veure 's delingut vá treure 's un revólver y vá fer cara als agents de la autoritat.

Ja ho veuhen, hi ha capellans massa amants de la sanch de Nostre Senyor Jesucrist.

Una máxima:

¿Saben qu' es un casament?

Un casament casi sempre es la fi de un home y 'l principi de una dona.

QÜENTOS.

Dos vells calaverons se troban á la Rambla:

—Crech qu' ets amich mèu, Tomás.

—¿Y are? Amigos hasta la tumba.

—Donchs bueno, Tomás, si ets amich mèu, vigila á la tèva dona, vigiala Tomás.

—¿Qué vols dir?

—Res, que jo crech que 'ns enganya.

Un senyor porta la familia á diná á fora. Son quatre y després de las postres los presentan lo compte. Tot plegat suma vint duros.

Lo pare fá petá 'ls dits exclamant:—Mestre, 'l res-

taurant es bonich, ben situat, pero 'l compte es una mica car. ¿Ahont vá á parar ab vint duros?

—Fuig, home, fugi y que ha de ser car, sant cristiá, si al ménos ja n' han consumit setze de bonas vistas.

Un autor dramátich vá dur una comedia á un actor molt célebre perque l' hi posés en escena.

Van passar mesos y anys y ningú parlava de la tal comedia.

Al autor vá acabárseli la paciencia y aná al quarto del actor á reclamarli l' exemplar.

Entre excusa y excusa, l' actor vá preguntarli:—La comedia de vosté es de l' época actual ¿vritat?

—Distingo, respongué l' autor: quan vaig durli, efectivament, era de l' época, pero ara ja pertany al teatro antich.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

¡Malehit *dos-invers-prima!*
En *Hu-dos* fill de *Total*
hu tres-quart tres cara tè
de *r-suites* de dit mal.

Donch jo prometo, senyors,
ab l' unguent qu' es *quart-segona*,
calmar i tots los dolors,
per una *hu-terça* si es bona.

CIUTADÁ PACO.

II.

Hu-tercera fan los joves,
segona es un animal,
planta es la *terça invertida*
y un nombrat peix lo *total*.

DOS LIBERALS.

CONVERSA.

—¿Ahont vá Pep tant mudat?
—Vaig á casa de la noya.
—Y ¿cóm se diu?

—¿Qu' ets baboyal?

Are mateix t' ho he expresat.

PEPET SIMPÁTICH.

ANAGRAMA.

—Te rompo las *tot si tot*
cap més vegada, animal!
Aixís ho deya un *total*
dirigintse al seu xicot.

J. M. F. DE PETITS.

TRENCA-CLOSCAS.

LA TORRE DEL PALAU

Ab aquestas lletres degudament combinadas formar lo nom de una població catalana.

SARAUHISTA VELL.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8—Un poble.
1 2 3 4 5 6 7—Arbre-fruiter.
1 2 3 4 6 7—Lo que fan los escultores.
1 2 3 7 8—Fruit en plural.
1 2 3 7—Id. id.
1 4 8—Instrument per filar.
1 2—Quan s' ha acabat.
1—Una lletra.

ALBERT ALBERT.

TERS DE SÍLABAS.

.....

.....

Primera ratlla horisontal y vertical: població de Navarra.
—2.ª, part del dia.—3.ª, instrument de cástich.

GEROGLIFICH.

×
a e i o u

I

J I T I

NAS DE PUNTA INGLESA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

- XARADA 1.ª—*Sol-te-ron*.
- ID. 2.ª—*O-la*.
- MUDANSA.—*Dau, Deu, Diu, Dow*.
- SINONIMIA.—*Riu*.
- CONVERSA.—*Micaló*.
- GEROGLIFICH.—*Per peras las pereras*.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

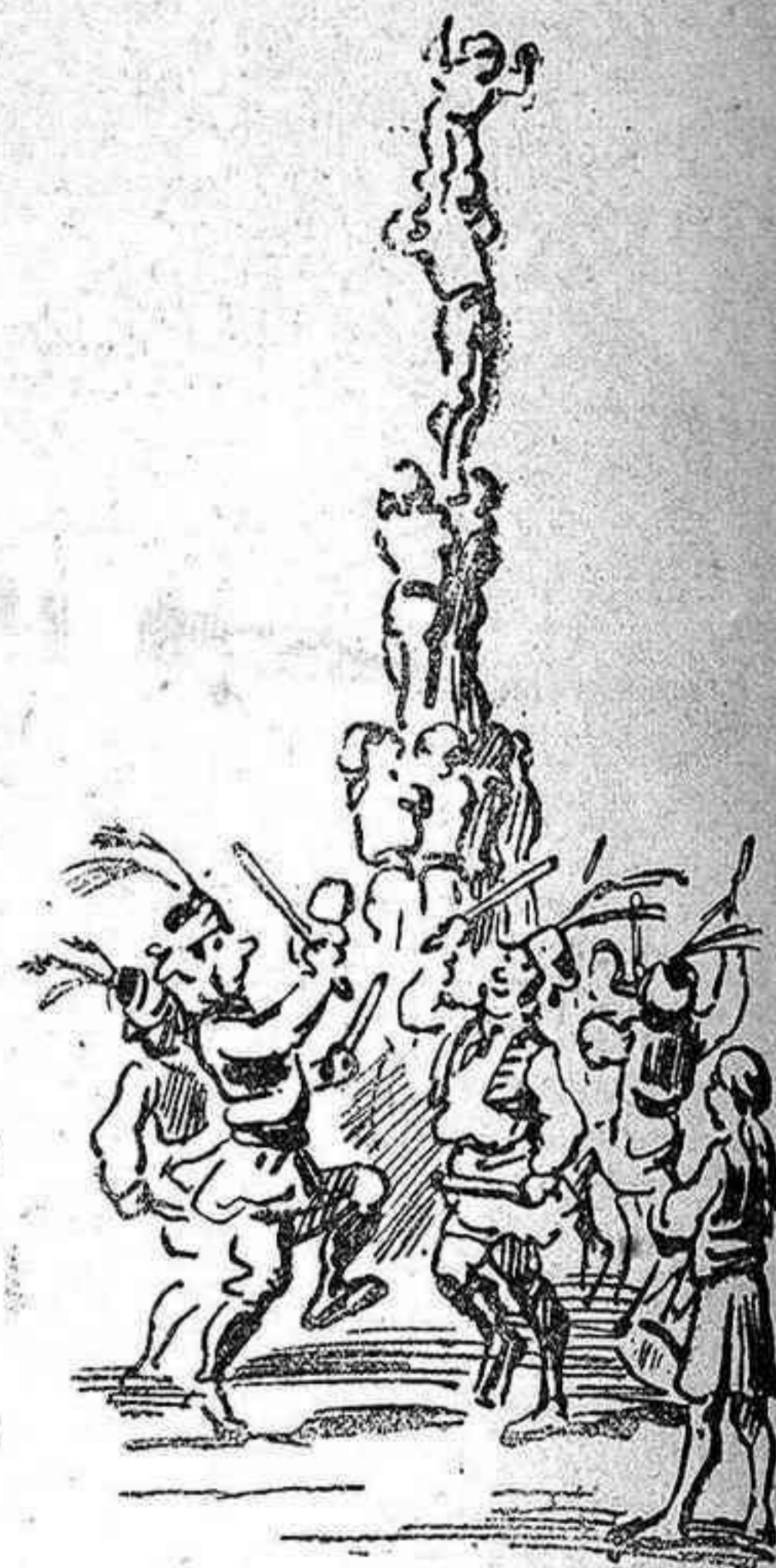
RECORTS DE LAS FESTAS.

Lo més notable de las festas.

Per lo demés la Pubilla vá fastidiarse molt.

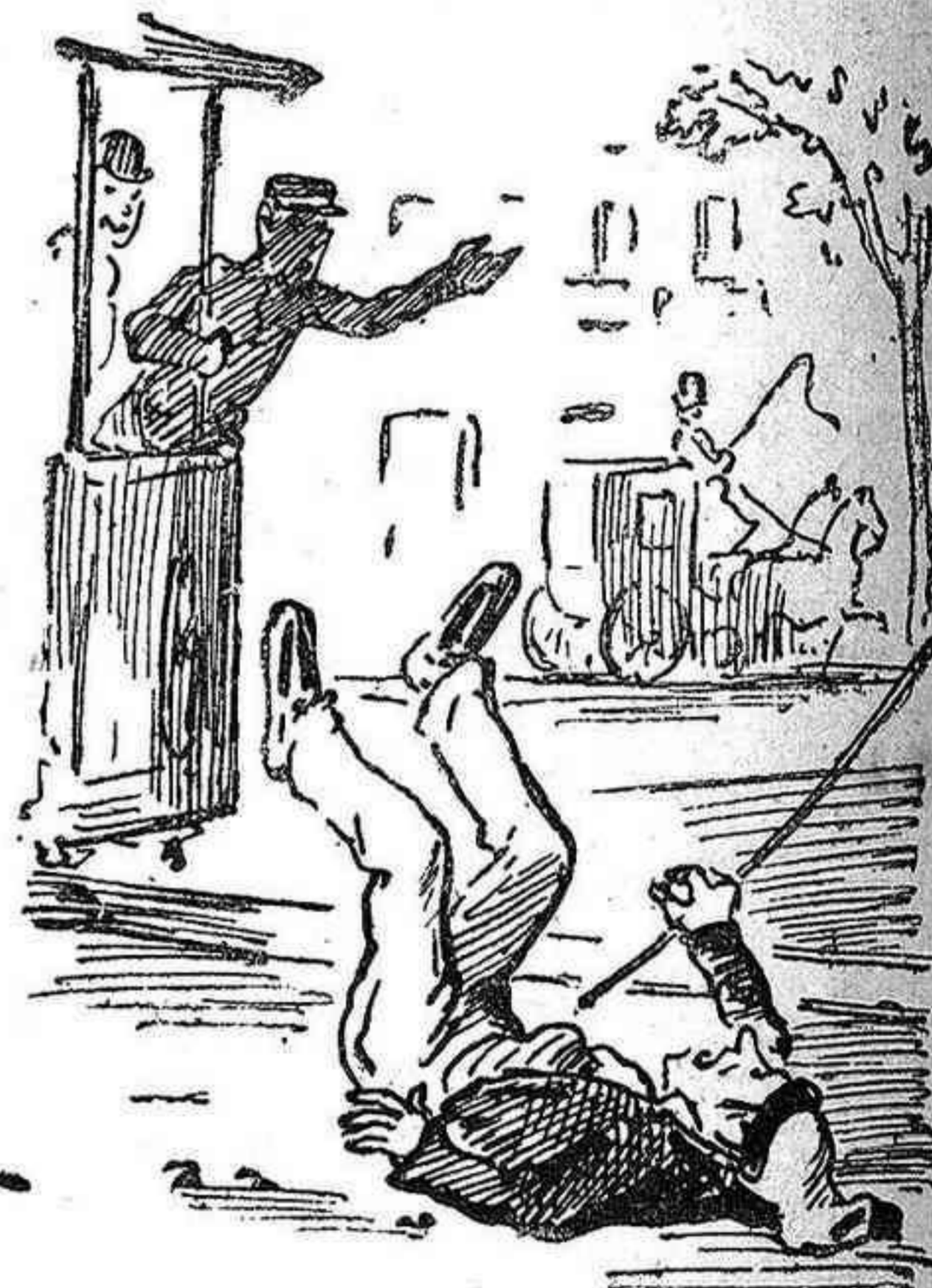
Grans novedats.

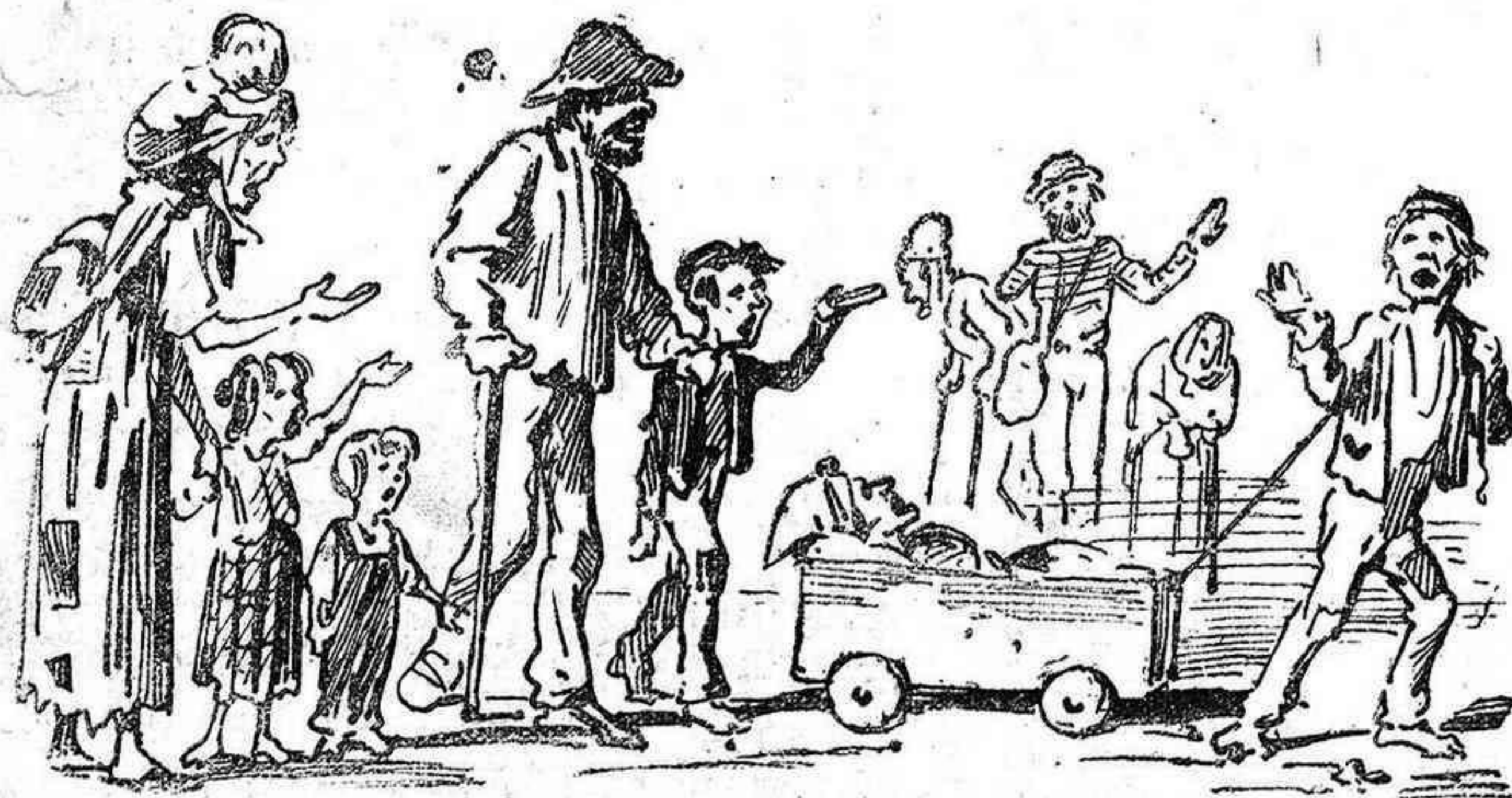
¡Ay caratsus!... ¡Totas las portas son tancadas!...

¿Que no vaig bè per aná á Sant Quirse?
—No, home no: ja pot baixar tot desseguida.

En la tranvia com en tot lo del mon, qui vá
contra direcció, cau d' eskena.

Bellessas dels carrers de Barcelona.

—¿Y no has oido de ningun reloj, de ningun
paquete de perdigones?...
—No, hoy la gente se ha declarado en huelga